

RWS ONGECLASSIFICEERD

Handboek Security

Deel II De inrichting van de security

Datum	7 juni 2017
Status	Definitief

Colofon

Metagegevens

Proces:	Aanleg & Onderhoud
Proceseigenaar:	Jean-Luc Beguin
Netwerk:	Droog, Nat
Hoofdkennisveld:	Veiligheid en Crisis
Kennisveld:	Security
Soort document:	Kader (deel I heeft de status van een kader, deel II tot en met IV hebben de status van handreiking, de overige delen zijn informatie)
Datum vaststelling:	
Vastgesteld door:	
Van kracht vanaf:	
Overgangsregeling:	
Beveiliging:	Ongeclassificeerd
Beheerder:	GPO, afdeling Advies Technisch Management, Dirk-Jan Molenaar
Informatie:	Kaderadviseurs GPO/PPO
Verbetervoorstellen:	Dirk-Jan Molenaar
Toepassingsgebied:	Projecten voor aanleg en onderhoud (GPO/PPO) Beheer van objecten (OAM)
Versienummer:	3.2.0
Houdbaar tot:	Juni 2018
Monitoring gebruik:	GPO, afdeling Advies Technisch Management

Context

Procesdoel	uniformering van processen en voorzieningen, nodig voor borging van fysieke beveiliging van objecten
Inhoudelijk doel	Beheersing van alle fysieke beveiligingsaspecten van een object

Gebruikersgroepen

Rol	IPM rolhouders, projectadviseurs integrale veiligheid, assetmanagers
benodigde kennis	Coördineren, initiëren, uitvoeren, communiceren, monitoren
	Basiscursus integrale veiligheid in projecten

Hoofdproces

Aanleg & Onderhoud

Relatie met andere RWS standaarden

Wettelijk	Zie deel IV, hoofdstuk 2, Van kracht zijnde voorschriften en normen voor de securityvoorzieningen
Bovenliggend	Kader Veiligheidsmanagement RWS, 14 september 2011, WVL
Nevenliggend	Kader Integrale Veiligheid in Projecten 3.1

Toepassingsbereik

- Intern RWS, bij:
- Aanlegprojecten, van contractvoorbereiding tot oplevering;

- Onderhoudsprojecten, van contractvoorbereiding tot einde contract.
- Assetmanagement, areaalbeheer

Afwijken van kader

Conform de regels van de Werkwijzer RWS met toestemming vooraf van:

- de interne opdrachtgever;
- (tijdens verkenning en planuitwerking:) het Programmabureau Verkenningen & Planstudies voor het Hoofdwegennet en Hoofdvaarwegennet en het Programmabureau Aanleg Hoofdwatersysteem;
- (tijdens realisatie:) de portfoliomanager.

Leg afwijking met bijbehorende toestemming vast in het projectarchief. Geef de afwijking door aan de Kaderbeheerder (zie hierboven), voor het interne leerproces en verbetering van het Kader.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Inhoud

0	Introductie 10
1	Algemeen 12
2	Programma Regie op Industriële Automatisering (PRIA) 13
3	De organisatorische en procedurele securitymaatregelen 14
3.1	Security-awareness 14
3.2	Algemeen geldende securitygedragsregels 14
3.3	Algemeen geldende securityprocedures 15
3.4	Kaderstellende securityprocedures 16
3.5	Protocollen 17
3.6	Locatie specifieke inrichting en uitwerking 19
3.7	De benadering van de fysieke beveiliging bij Rijkswaterstaat 19
4	De security onder bijzondere omstandigheden 22
4.1	Doelen securityvoorzieningen onder bijzondere omstandigheden 22
4.2	Functionele eisen securityvoorzieningen onder bijzondere omstandigheden 22
4.3	Securityvoorzieningen onder bijzondere omstandigheden 22
5	De Basis Security Niveaus voor Verkeerscentrales 24
6	De Basis Security Niveaus voor Nautische Verkeersposten 30
7	De Basis Security Niveaus voor Bruggen 35
8	De Basis Security Niveaus voor Tunnels 39
9	De Basis Security Niveaus voor Waterkeringen 43
10	De Basis Security Niveaus voor Schutsluizen 48
11	De Basis Security Niveaus voor Stuwcomplexen 54
12	De Basis Security Niveaus voor Gemalen 59
13	De Basis Security Niveaus voor Spuisluizen 63
14	De Basis Security Niveaus voor Kantoren 67
15	De Basis Security Niveaus voor Rijkswegen 74
16	De Basis Security Niveaus voor Vaarwegen 76
17	De Basis Security Niveaus meetobjecten LMW 77
18	De Basis Security Niveaus Veerhavens 80
19	De Basis Security Niveaus Centrale VICNET Ruimten 84

20	De Basis Security Niveaus voor locaties met brug en schutsluis 86
21	De Basis Security Niveaus voor locaties met brug, schutsluis en spuisluis 91
22	De Basis Security Niveaus voor locaties met brug, schutsluis en waterkering 97
23	De Basis Security Niveaus voor locaties met brug, schutsluis en gemaal 102
24	De Basis Security Niveaus voor locaties met schutsluis en spuisluis 108
25	De Basis Security Niveaus voor locaties met schutsluis, spuisluis en gemaal 113
26	De Basis Security Niveaus voor locaties met schutsluis en gemaal 118
27	De Basis Security Niveaus voor locaties met schutsluis, gemaal en waterkering 123
28	De Basis Security Niveaus voor locaties met spuisluis en gemaal 128
29	De Basis Security Niveaus voor Aquaducten 132
30	De Basis Security Niveaus voor Via- en Ecoducten 134
31	De Basis Security Niveaus voor Verzorgingsplaatsen 136
32	De Basis Security Niveaus voor Weggebonden DVM 138

Wijzigingenoverzicht

Datum	Versie	Wijziging
December 2013	1.1	Typefouten hersteld en arceringen verwijderd
Maart 2014	1.2	Waardering wegcategorieën aangepast
Mei 2014	1.3	Consistentie in terminologie aangebracht
December 2014	2.0	Actualisering op basis van ervaringen met toepassing in de praktijk (indelingscriteria, weging categoriseringsfactoren), aanvullingen met uitgewerkte objecttypen en combinaties van objecttypen en de samenhang met Cybersecurity
Maart 2015	2.1	Correcties aangebracht
Juni 2015	3.0	Aanpassingen o.b.v. de ervaringen vanuit het project IMPAKT in de BSN-opbouw.
December 2015	3.1	Aanpassing fysieke afscherming inbraakwerendheid Aanvulling met weggerelateerde objecttypen
Juni 2017	3.2	Objecttype Veerhavens toegevoegd Objecttype Centrale VICNET Ruimten toegevoegd Objecttype Via- en ecoducten aangepast

0 Introductie

Dit tweede deel van het handboek beschrijft de inrichting van security binnen Rijkswaterstaat en werkt voor de verschillende Rijkswaterstaat-locaties de basis security niveau's uit. Per objecttype is tevens het overzicht van de fysieke beveiliging van de cybersecurity opgenomen.

Het eerste deel van het handboek security omvat de achtergronden, uitgangspunten en randvoorwaarden voor de inrichting van security binnen Rijkswaterstaat. Het eerste deel omvat het beleid en de kaders op Directieniveau binnen Rijkswaterstaat.

Het derde deel omvat handleidingen voor de geïdentificeerde Rijkswaterstaat-locaties waarmee het definitieve op het handboek gebaseerde pakket aan securitymaatregelen en –voorzieningen wordt vastgesteld. Daarnaast wordt de locatie op basis van de cybersecurity ingedeeld, waarna het geïntegreerde locatiespecifieke pakket aan securitymaatregelen en –voorzieningen wordt vastgesteld en vertaald in specificaties voor realisatie in nieuwbouw, verbouw of bestaande objecten.

Het vierde deel omvat de beschrijving van de implementatie waarmee de realisatie van de in het derde deel beschreven securitymaatregelen en –voorzieningen wordt vorm gegeven.

Het vijfde deel omvat de bijlagen waar in de andere delen naar wordt verwezen.

Het zesde deel omvat de bij Rijkswaterstaat geldende basis securitymaatregelen ten behoeve van de implementatie door de contractpartner of beheerder.

De eerste vier delen gezamenlijk omvatten het geheel voor een geïntegreerde aanpak van de security binnen Rijkswaterstaat. Het eerste deel is meer strategisch van aard, het tweede deel meer tactisch en het derde en vierde deel zijn meer operationeel. Door de ontwikkeling van deze afzonderlijke delen als één totaal pakket is geborgd, dat beleidsmatige keuzen operationeel vertaald kunnen worden en dat de operationele realisatie gebaseerd is op de binnen Rijkswaterstaat gevalideerde uitgangspunten en beleidskeuzen t.a.v. security.

Dit deel vervangt: <NOG VASTSTELLEN DOOR RWS>

In dit deel zijn opgenomen: <NOG VASTSTELLEN DOOR RWS>

In de basisspecificaties van de diverse objecttypen dient middels een verwijzing de relatie naar dit handboek gemaakt te worden.

1 Algemeen

De effectiviteit, ofwel de mate waarin risico's kunnen worden gereduceerd, wordt voor een groot deel bepaald door de mensen die aan het securityregime onderworpen zijn en degenen, die voor de effectiviteit van de securityvoorzieningen moeten zorgdragen. Hoe groter het bewustzijn van de eigen rol in het realiseren van een veilige werkomgeving en bescherming van de bedrijfsmiddelen, hoe hoger de effectiviteit van de securitymaatregelen en -voorzieningen. De effectiviteit van de bescherming is het grootst bij de zogenaamde organisatorische en procedurele maatregelen. Immers, zij bepalen hoe onveilige situaties worden voorkomen door gewenst gedrag van zowel medewerkers als derden. Fysieke maatregelen en voorzieningen zijn slechts de hulpmiddelen om het gewenste beschermingsniveau buiten de aanwezigheid van mensen te realiseren. De securityvoorzieningen missen echter elk effect indien de mensen die de effectiviteit ervan moeten realiseren dat achterwege laten. Met andere woorden: een slot op de deur heeft alleen effect, als het ook wordt gebruikt.

De Rijkswaterstaatmethodiek om de verschillende risico's adequaat te beheersen is het fasegewijs toewerken naar een steeds verdergaande reductie van het risicovolume, is als volgt weer te geven:

Risicovolume		Effect op te beheersen volume
Niet te beheersen	Te beheersen door	
Acceptatie		↓
	Awareness	↓
	Organisatorische maatregelen	↓
	Procedurele maatregelen	↓
	Bouwkundige maatregelen	↓
	Technische maatregelen	↓
	Inzet beveiligingspersoneel	↓
Restrisico's		

De feitelijke realisering van de gewenste risicobeheersing zal dus steeds gebaseerd zijn op zowel de relevante organisatorische en procedurele maatregelen als de securityvoorzieningen.

In dit deel van het Handboek Security Rijkswaterstaat zijn de generieke uitwerkingen opgenomen van zowel de organisatorische en procedurele securitymaatregelen als de securityvoorzieningen.

2 Programma Regie op Industriële Automatisering (PRIA)

Parallel aan de ontwikkeling van dit handboek Security heeft het Project Industriële Automatisering (PRIA) een set beveiligingseisen van IA-gerelateerde RWS-objecten uitgewerkt. Voor de bescherming van de Industriële Automatisering (IA) hanteert PRIA specifieke uitgangspunten en maatregelen.

Ten behoeve van de integratie met het Project Industriële Automatisering (PRIA) geldt voor alle objecten die deel uitmaken van de scope van PRIA een set beveiligingsnormen. Voor deze objecten gelden voor de IA-gerelateerde ruimten de eisen voor Beveiliging uit de Cybersecurity Richtlijn Objecten RWS.

In dit deel is, waar mogelijk, de samenhang aangebracht met de uitwerkingen van de aanpak van PRIA.

In deel III is de handleiding ter realisatie van het locatiespecifieke pakket aan fysieke securitymaatregelen en –voorzieningen uitgebreid met de uitwerking voor de IA-gerelateerde ruimten. Hierdoor ontstaat een overzicht van de resultaten van beide uitwerkingen en kan op basis van de aangegeven criteria het locatiespecifieke geïntegreerde pakket securitymaatregelen en –voorzieningen worden vastgesteld ten behoeve van de specificaties voor nieuwbouw, of aanpassingen bij verbouw of bestaande objecten.

3 De organisatorische en procedurele securitymaatregelen

De inhoudelijke organisatorische en procedurele securitymaatregelen dienen de randvoorwaarden te realiseren waardoor de resultaatdoelstellingen van de securitymaatregelen en –voorzieningen kunnen worden gehaald, de maximale efficiency in de uitvoering van de security kan worden gerealiseerd en de kwaliteit van de uitvoering van de security als geheel kan worden geborgd.

3.1 Security-awareness

Randvoorwaardelijk voor de kwaliteit van de uitvoering van de security als geheel is, dat de security-awareness van de medewerkers (inclusief inhuurkrachten) een effectieve uitvoering van de organisatorische en procedurele securitymaatregelen ondersteunt.

Deze security-awareness wordt bij Rijkswaterstaat gestimuleerd door:

- Een toelichting op de achtergronden, doelen, opzet en inrichting van de security bij Rijkswaterstaat bij indiensttreding;
- Een periodieke (herhalings)communicatie over de security bij Rijkswaterstaat;
- Periodieke agendering van een securityonderwerp in elk werk-/teamoverleg;
- Periodieke communicatie over de veranderingen in de security en de daarbij beoogde resultaten;
- Periodieke communicatie over de security-incidenten en de daarop ondernomen acties.

Bij de organisatorische en procedurele securitymaatregelen is onderscheid gemaakt in algemeen geldende gedragsregels en procedures en kaderstellende procedures. De laatste beogen het kader aan te geven waarbinnen de procedures binnen een onderdeel of op locatie te worden geformuleerd en geconcretiseerd.

3.2 Algemeen geldende securitygedragsregels

Algemeen geldende gedragsregels geven de normen aan waaraan een ieder in de gebouwen en op de terreinen van Rijkswaterstaat zich dient te houden. Aan deze regels kan niet worden getornd, noch regionaal of lokaal worden afgeweken. De algemene gedragsregels zijn opgenomen in het medewerkersprotocol/huishoudelijk reglement. Daarnaast gelden – afhankelijk van de relevantie op grond van de aard en functie van de RWS-locatie en de daarin uitgevoerde bedrijfsactiviteiten – de volgende algemene gedragsregels ter bescherming van Rijkswaterstaat en de bij Rijkswaterstaat aanwezige personen:

- Gedragsregel beveiliging van informatie en eigendommen
Deze gedragsregel regelt de wijze waarop medewerkers van Rijkswaterstaat geacht worden om te gaan met al dan niet vertrouwelijke RWS-informatie en RWS-eigendommen. Uitgangspunt daarbij is, dat elke

medewerker zorg draagt voor de effectieve opberging of vernietiging van vertrouwelijke informatie op papier, vanaf het moment dat die niet meer voor de eigen werkuitvoering of die van een collega nodig is. Rijkswaterstaat faciliteert dit door beschikbaarstelling van een papierversnipperaar of beveiligde papiercontainer.

De gedragsregel regelt voorts de beveiliging van documenten, informatiedragers en eigendommen bij:

- het tijdelijk verlaten van de werkplek
- (aangekondigde) bezoekers op de werkplek
- beëindiging werkdag
- vergaderingen/besprekingen
- in de auto
- de werknemer thuis

Deze basisgedragsregel is in deel VI als bijlage 1 bijgevoegd.

▪ Gedragsregels beveiliging voor bezoekers en derden

Deze gedragsregels wijzen de bezoekers en derden in de gebouwen en op de terreinen van Rijkswaterstaat erop welke regels zij in acht dienen te nemen.

Deze gedragsregels worden bij de toegang tot de locatie kenbaar gemaakt. Deze basisgedragsregel is in deel VI als bijlage 2 bijgevoegd.

▪ Gedragsregels voor gebruik e-mail en internetverkeer

Deze gedragsregels bevatten de gedragsregels ten aanzien van verantwoord

E-mail- en internetgebruik en regels over de wijze waarop controle op e-mail- en internetgebruik plaats vindt.

Deze basisgedragsregel is in deel VI als bijlage 3 bijgevoegd.

• Huisregels

Deze gedragsregels bevatten aanwijzingen voor het gebruik van het object of de locatie. In huisregels moet o.a. worden geregeld welke beperkingen of aanwijzingen er gelden voor de gebruikers. Onderdelen hiervan zijn beperkingen in de toegankelijkheid van ruimten, locatie voor het parkeren van vervoermiddelen, rookplekken, wijze van verlichting van werkplekken bij afwezigheid e.d.. De huisregels zijn altijd locatiespecifiek.

3.3 Algemeen geldende securityprocedures

Algemeen geldende securityprocedures schrijven voor op welke wijze securityaandachtvelden dienen te worden behandeld in de gebouwen en op de terreinen van Rijkswaterstaat. Aan deze procedures kan niet worden getornd, noch regionaal of lokaal worden afgeweken. Deze procedures zijn:

▪ Uitgifte Rijkswaterstaateigendommen

De op persoon uit te reiken Rijkswaterstaat-eigendommen, welke noodzakelijk zijn om toegang tot de werkplek te verkrijgen (Rijkspas), alsmede de bedrijfsmiddelen ten behoeve van het persoonlijk functioneren worden bij uitgifte en inname geregistreerd. Voor de uitgifte en inname wordt door de medewerker getekend.

- **Autorisatieregeling medewerkers toegang gebouwen en terreinen**
Rijkswaterstaat bepaalt waar en wanneer medewerkers toegang hebben tot de terreinen en de gebouwen. De toegangsautorisatie is zowel gespecificeerd naar dagen als tijdstippen. De autorisatieregeling is ook van toepassing op medewerkers van derdenbedrijven.
- **Aanwezigheidsregistratie medewerkers**
Van alle op de terreinen en in gebouwen aanwezige medewerkers (Rijkswaterstaat en derdenbedrijven) wordt ten behoeve van een effectieve ontruiming in geval van een calamiteit de aanwezigheid in een gebouw of op een terrein geregistreerd.
- **Herkenbaarheid medewerkers, inhuurpersoneel, leveranciers**
Alle op de terreinen en in gebouwen aanwezige medewerkers worden voorzien van een personeelsbadge. De personeelsbadge is voorzien van een pasfoto met de personalia van de badgehouder. De badge dient tijdens het verblijf op het terrein en in de gebouwen zichtbaar te worden gedragen. De lay-out van de personeelsbadge maakt onderscheid tussen Rijkswaterstaat, vervoerder, aannemer en overige derdenbedrijven.
- **Bezoekersregeling**
Voor bezoekers geldt een legitimatieplicht. Bezoekers worden gedurende het verblijf op het terrein of in het gebouw door de ontvangende medewerker begeleid. Bezoekers dragen tijdens het verblijf een bezoekersbadge.
- **Legitimatieplicht**
Op vordering van een daartoe geautoriseerde medewerker dient een ieder zich op de terreinen en in de gebouwen van Rijkswaterstaat te kunnen legitimeren.

Deze basis securityprocedures zijn in deel VI als bijlage 4 bijgevoegd.

3.4 Kaderstellende securityprocedures

Kaderstellende securityprocedures schrijven voor binnen welke randvoorwaarden en kaders decentraal securityprocedures worden geformuleerd en geconcretiseerd. Deze procedures hebben vooral betrekking op de inzet van externe dienstverleners in de beveiliging.

Vanuit de functionele eis dat response gegarandeerd en binnen de gestelde tijd dient te geschieden, is invulling hiervan met behulp van eigen personeel niet aannemelijk. Dit zou tevens maatregelen vergen om deze response op zodanige wijze te laten geschieden, dat aan de daarop betrekking hebbende wetgeving (bijv. ARBO-wet) wordt voldaan.

Alarmopvolging door de politie zal pas dan worden ingezet als het alarm op enigerlei wijze is geverifieerd. Dergelijke verificatie kan zijn door persoonlijke waarneming, detectie door meerdere afzonderlijke detectoren of met behulp van camerabeelden. Daarbij zal de politie haar response altijd moeten afwegen tegen andere taken en incidenten.

De meest gecontroleerde response kan verkregen worden door met een beveiligingsdienst een overeenkomst met gegarandeerde responsetijd aan te gaan.

De inzet van de beveiligingsdienst dient aansluiting te hebben met opsporing en vervolging van plegers van onbevoegd handelen.

De uitvoering van werkzaamheden door een beveiligingsdienstverlener geschiedt bij Rijkswaterstaat onder strikte condities ten aanzien van:

- de organisatie en bedrijfsvoering van de beveiligingsdienstverlener
- de gestelde uitvoeringseisen met betrekking tot de gecontracteerde werkzaamheden
- de rapportages
- de klachtbehandeling
- geheimhouding en
- overleg over de uitvoering van de werkzaamheden

De kaderstellende securityprocedures zijn van toepassing op o.a.:

1. Particuliere Alarmcentrale voor alarmafhandeling,
2. Toezichtcentrale voor toegangsbeheer en camera-observatie en
3. Beveiligingsdienst voor surveillance, brand- en sluitronden en alarmopvolging

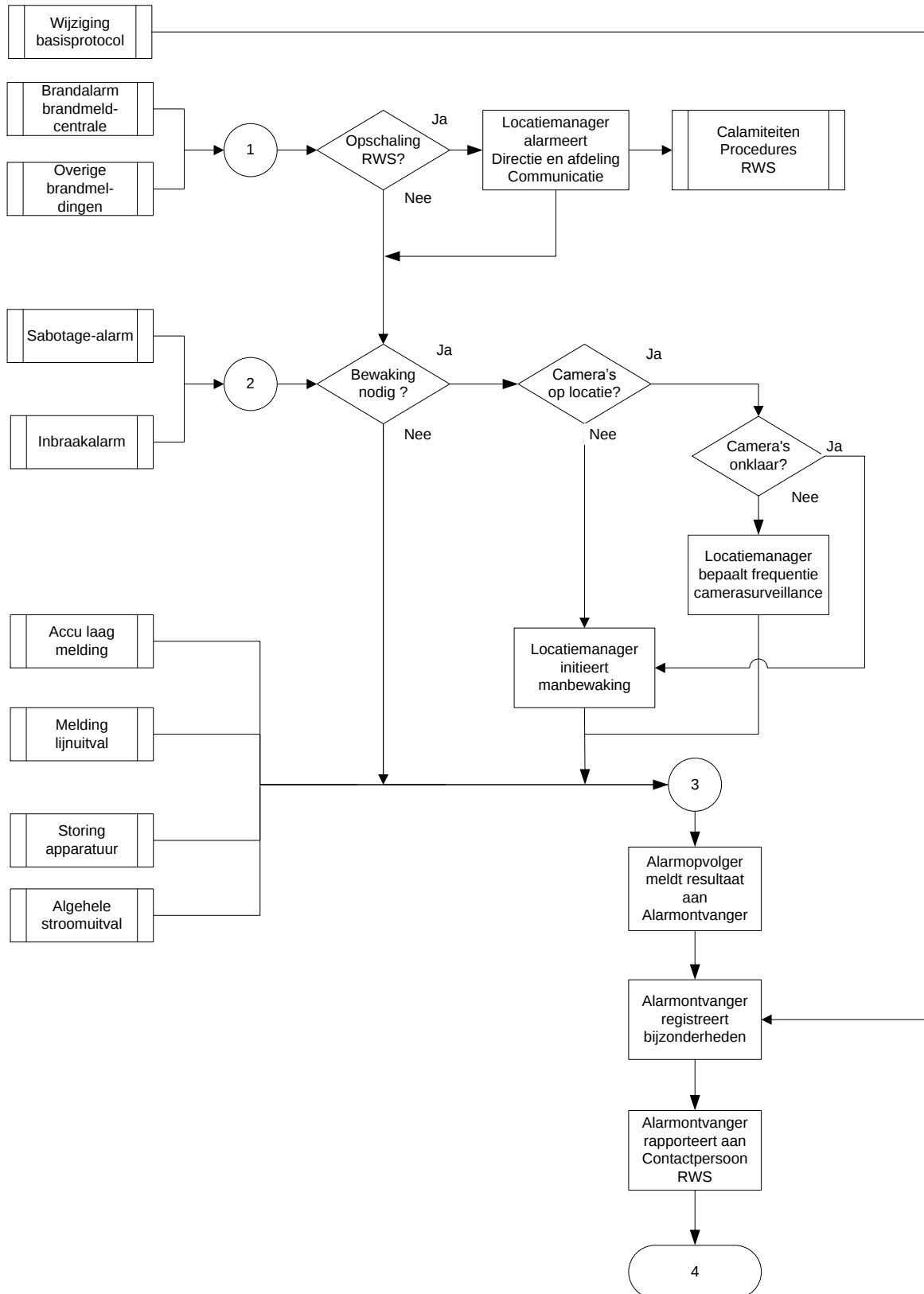
De kaderstellende securityprocedures zijn in deel VI als bijlage 5 bijgevoegd.

3.5

Protocollen

Een adequate en toetsbare alarmopvolging vereist eenduidige procedures en acties bij de inzet van derden, met name brandweer, politie, alarmontvanger (alarmcentrale) en alarmopvolger (beveiligingsdienst/manbewaker). De basisprotocollen zijn in het onderstaand structuurschema opgenomen en als RWS-standaard in deel VI als bijlagen 6 uitgewerkt.

Structuur stroomschema's alarmafhandeling Rijkswaterstaat

3.6 Locatie specifieke inrichting en uitwerking

Voor Rijkswaterstaat als geheel zullen de algemeen geldende gedragsregels en procedures alsmede de kaderstellende securityprocedures zonodig per locatietype nader moeten worden uitgewerkt.

Als uitgangspunt voor implementatie gelden de gedragsregels, procedures en protocollen uit dit Handboek. Per locatie dienen deze organisatorische en procedurele security maatregelen specifiek worden geconcretiseerd en zo nodig aangevuld.

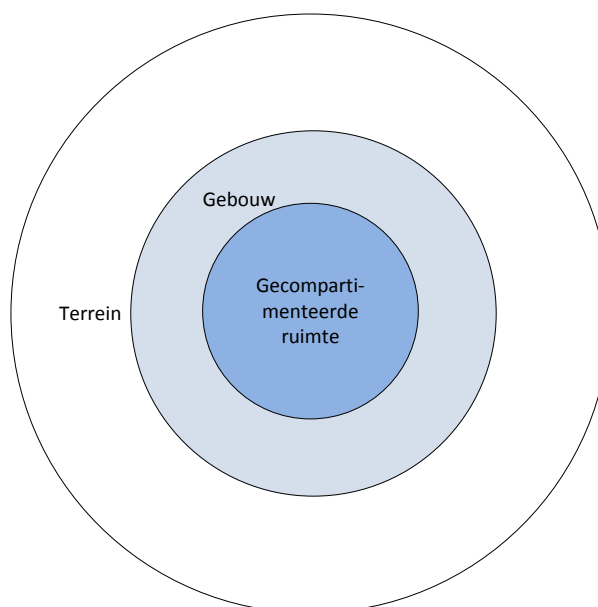
3.7 De benadering van de fysieke beveiliging bij Rijkswaterstaat

De fysieke beveiliging van objecten bij Rijkswaterstaat is opgebouwd van buiten naar binnen.

De eerste bescherming bestaat uit de afscherming van het terrein. Deze afscherming draagt zorg voor een vertraging bij het willen betreden van het terrein, bijvoorbeeld door overklimming of doorknippen. Dit noemen we vertragingfactor T 1.

De tijd om van de terreinomheining bij de buitengevel(s) van het gebouw/object te komen noemen we vertragingfactor T 2 en de doordringing van de buitenschil van het gebouw, bijvoorbeeld via deuren of gevel- of dakopeningen, noemen we vertragingfactor T 3.

De tijdsduur nodig om de gewenste plek binnen het gebouw te vinden is vertragingstijd T 4. Om tenslotte een gecompartmenteerde ruimte binnen te komen is eveneens tijd nodig: vertragingstijd T5. De tijdsduur om vervolgens te vluchten noemen wij T6.

De "gouden" regel binnen de security is dat de optelsom van de vertragingstijden groter is dan de alarmopvolgingstijd.

Dus als T1 t/m T6 bijvoorbeeld 30 minuten is en de alarmopvolgingstijd is gecontracteerd op 25 minuten, dan is de beveiliging afdoende. Als om wat voor reden dan ook een afscherming van het terrein niet mogelijk is, dan vervallen de vertragingstijden T1 en T2. Dat verlies moet dan door de andere vertragingstijden worden opgevangen door een zwaardere beveiligingsuitvoering of door vervanging van de omheining door bijvoorbeeld terrein- of buitengeveldetectie of een combinatie van beide. De terrein- en buitengeveldetectie signaleren in een vroeg stadium aanwezigheid van ongewenste personen waardoor de alarmopvolging in een veel vroeger stadium wordt gestart. Hierdoor wordt het verlies van de vertragingstijd van de omheining niet opgevangen, maar die van het verplaatsen van de omheining naar het gebouw wel. De rest moet dan uit de verzwaring van de beveiliging van de buitenschil van het gebouw/object komen.

4 De security onder bijzondere omstandigheden

De security bij Rijkswaterstaat is ingericht op de bescherming van de assets onder normale omstandigheden en beschermt tegen de daarbij behorende relevant geachte risico's en incidentscenario's. Rijkswaterstaat is echter ook onderhevig aan bijzondere omstandigheden zoals bij stakingen, demonstraties of terroristische dreigingen. Deze omstandigheden kunnen aanpassing en/of verhoging van de bescherming van de assets gewenst of noodzakelijk maken. Ook op deze omstandigheden zal Rijkswaterstaat voorbereid dienen te zijn om de continuïteit van het wegverkeer en waterverkeer te kunnen waarborgen. Voor deze omstandigheden gelden echter wel specifieke securitymaatregelen. Ten aanzien van de securityvoorzieningen geldt echter het volgende:

4.1 Doelen securityvoorzieningen onder bijzondere omstandigheden

- mogelijk maken van onmiddellijke signalering van verdachte situaties en/of personen op of nabij een terrein, gebouw of object van Rijkswaterstaat;
- mogelijk maken van onmiddellijke en gerichte specifieke reactie op de waarneming;
- mogelijk maken van de registratie van de waarneming.

4.2 Functionele eisen securityvoorzieningen onder bijzondere omstandigheden

- Mogelijkheid tot afsluiting terrein voor voertuigen;
- Mogelijkheid tot afsluiting delen terrein ter visitatie;
- Mogelijkheid tot uitbreiding camera-observatie.

4.3 Securityvoorzieningen onder bijzondere omstandigheden

De securityvoorzieningen onder bijzondere omstandigheden zijn niet opgenomen in de Basis Security Niveaus. Wel zijn de voorzieningen in de BSN's zodanig uitgevoerd, dat opschaling van de inzet van de daarvoor in aanmerking komende voorzieningen mogelijk is. De in het kader van een terroristische dreiging te volgen procedures en te nemen (aanvullende) maatregelen zijn opgenomen in het draaiboek Alertering van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Hierin is tevens geregeld hoe de samenwerking met de bij de alertering betrokken diensten en instellingen dient te verlopen.

Maatregelen voor de bescherming van de politieke en ambtelijke top valt buiten het kader van dit Handboek en wordt door de BVA van het Ministerie van infrastructuur en Milieu georganiseerd.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

5 De Basis Security Niveaus voor Verkeerscentrales

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat worden onder Verkeerscentrales die gebouwen en gebouwdelen gerekend, waarin de operationele besturing van het wegverkeer plaats vindt.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor verkeerscentrales is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Operationeel verkeersmanagement		120	
	Internationaal		30
	Nationaal		72
	Regionaal		18
Procesgebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14

Vervolg waarderingmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
situering locatie		38	
	vrij		19
	aangebouwd		11
	inpandig		8
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8>		19
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
omvang bezetting	derden		15
		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
bezoekers/derden per dag	incidenteel		15
		25	
	< 10		5
	10 - 50		8
parkeren	50 >		13
		25	
	uitpandig onbewaakt		6
	inpandig onbewaakt		9
	uitpandig bewaakt		3
	inpandig bewaakt		8

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor Verkeerscentrales is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 420

Basis security niveau 1: > 420

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in de volgende voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	1	Afscherming terrein			
		b	Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming		
		c		Hekwerk 2.00 meter + overklimbeveiliging óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein			
		b	Elektrische looppoort	Elektrische looppoort	
	3	Voertuigdoorgangen terrein			
		b	Elektrische schuifpoort	Elektrische schuifpoort	
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
		c	Kierstandbeveiliging	Kierstandbeveiliging	
	4	Compartimentering ruimten primaire processen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	6	Compartimentering bijzondere ruimten/gebouwdelen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	7	Gebouwtoegangen personen			
		c	Maximaal één personeelsingang en één ingang voor personeel & bezoekers	Maximaal één personeelsingang en één ingang voor personeel & bezoekers	
		d		Afscherming toegangsruimte gebouw manshoog en persoonsgesloten	
	8	Gebouwtoegang leveranciers			
		a	Eén ingang voor leveranciers	Eén ingang voor leveranciers	
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
	10	Gevel- en dakbeveiliging			
		a	Voertuigvrije zone van minimaal 5 meter rondom buitengevels	Voertuigvrije zone van minimaal 5 meter rondom buitengevels	
		b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels	
		c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	
C Toegangbeheersing en -registratie					
	1	Toegangbeheersing terrein			
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	
		c	Bouwkundig afgeschermdde toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermdde toegang uitpandige procesvoorziening	
	2	Toegangbeheersing gebouw			
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	
		b	Bouwkundig gecontroleerde bezoekerstoegang tot gebouw + intercom	Bouwkundig gecontroleerde bezoekerstoegang tot gebouw + intercom	
		c	Bouwkundig gecontroleerde toegang van leveranciersruimte naar overige gebouwdelen	Bouwkundig gecontroleerde toegang van leveranciersruimte naar overige gebouwdelen	
		d	Doorgang maximaal 1 persoon gelijktijdig	Doorgang maximaal 1 persoon gelijktijdig	
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten			
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	
		c	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen	
		d	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot (crisis)managementruimten/gebouwdelen bestuurders	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot (crisis)managementruimten/gebouwdelen bestuurders	
D Detectie					
	1	Buitendetectie			
		a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen			
		a	Contactalarm	Contactalarm	
	3	Inbraakdetectie gebouw			
		a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1		
		b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2	
	4	Inbraakdetectie compartimenten			
		b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2	

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
5	"Open deur" signaleringen		
	a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
	b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
	c	Nooddeuren	Nooddeuren
6	Alarmreactie		
E	Camera-observatie en -registratie		
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein		
	a	Personentoegang	Personentoegang
	b	Voertuigtoegang(en)	Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw		
	a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
	b	Bezoekerstoegang tot gebouw	Bezoekerstoegang tot gebouw
	c	Leverancierstoegang tot gebouw	Leverancierstoegang tot gebouw
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten		
	a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
	b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
	c	Toegang tot vitale ruimten secundaire processen	Toegang tot vitale ruimten secundaire processen
	d	Toegang tot (crisis)management-ruimten/-gebouwdelen	Toegang tot (crisis)management-ruimten/-gebouwdelen
4	Uitpandige camera observatie en -registratie		
	c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
	d	Buitengevels	Buitengevels
F	Verlichting		
1	Algemeen		
	a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone		
	a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartmentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

6 De Basis Security Niveaus voor Nautische Verkeersposten

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat worden onder Nautische Verkeersposten die gebouwen en gebouwdelen gerekend, waarin de operationele besturing van het waterverkeer plaats vindt.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor nautische verkeersposten is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Operationeel verkeersmanagement		120	
	Internationaal		30
	Nationaal		72
	Regionaal		18
Procesgebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
Verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
situering locatie		38	
	vrij		19
	aangebouwd		11
	inpandig		8
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 25		7
	25 - 75		5
	75 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor nautische verkeersposten is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 343

Basis security niveau 1: > 343

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
	1	Afscherming terrein	
		b	Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
		c	Hekwerk 2.00 meter + overklimbeveiliging óf daarmee gelijk te stellen afscherming
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein	
		b	Elektrische looppoort
	3	Voertuigdoorgangen terrein	
		b	Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen	
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)	
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen	
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
	4	Compartmentering ruimten primaire processen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	5	Compartmentering ruimten secundaire processen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	7	Gebouwtoegangen personen		
		a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	10	Gevel- en dakbeveiliging		
		a	Voertuigvrije zone van minimaal 5 meter rondom buitengevels	Voertuigvrije zone van minimaal 5 meter rondom buitengevels
		b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
		c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C	Toegangbeheersing en -registratie			
	1	Toegangbeheersing terrein		
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom
		c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening
	2	Toegangbeheersing gebouw		
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten		
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
		c	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen
D	Detectie			
	1	Buitendetectie		
		a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen		
		a	Contactalarm	Contactalarm

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
3	Inbraakdetectie gebouw	
a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
4	Inbraakdetectie compartimenten	
b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2
5	"Open deur" signaleringen	
a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
c	Nooddeuren	Nooddeuren
6	Alarmreactie	
a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie	
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein	
a	Personentoegang	Personentoegang
b	Voertuigtoegang(en)	Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw	
a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten	
a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
c	Toegang tot vitale ruimten secundaire processen	Toegang tot vitale ruimten secundaire processen
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
d	Buitengevels	Buitengevels
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

7 De Basis Security Niveaus voor Bruggen

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder bruggen verstaan de kunstwerken in de hoofdverkeerswegen ter overbrugging van (bevaarbare) waterwegen (rivieren, kanalen). Niet tot de bruggen behoren derhalve duikers en brugleggers over sloten, dan wel viaducten. Onder bruggen wordt mede begrepen de aan/op de brug aanwezige bedienposten en technische installaties.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor bruggen is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
omvang bezetting	derden		15
		50	
	geen		18
	< 10		13
aanwezigheid bezetting	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100 >		3
		38	
aard kunstwerk	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
aantal mvt's per etmaal		15	
	beweegbaar		11
	vast		4
waterverkeersbewegingen per dag		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5
		15	
	< 25		7
	25 - 75		5
	75 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor bruggen is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 421

Basis security niveau 1: > 421

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein	
0	Geen	Geen afscherming vereist
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen	
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4	Compartimentering ruimten primaire processen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
7	Gebouwtoegangen personen	
a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
C	Toegangbeheersing en -registratie	
0	Geen	Geen toegangbeheersing vereist
D	Detectie	
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen	
a	Contactalarm	Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw	
a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
4	Inbraakdetectie compartimenten	
a	Minimaal BORG klasse E1	
b		Minimaal BORG klasse E2
6	Alarmreactie	
a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie	
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten	
a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

8 De Basis Security Niveaus voor Tunnels

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder tunnels verstaan de tunnelbuizen voor het wegverkeer inclusief de hellingbanen, de dienst- en vluchtgangen alsmede de bij de tunnel behorende dienstruimten en technische installaties.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor tunnels is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Procesgebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8>		19
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor tunnels is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 299

Basis security niveau 1: > 299

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
1	Afscherming terrein		
	b	Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	c		Hekwerk 2.00 meter + overklimbeveiliging óf daarmee gelijk te stellen afscherming
2	Personen- en fietsdoorgangen terrein		
	b	Elektrische looppoort	Elektrische looppoort
3	Voertuigdoorgangen terrein		
	b	Elektrische schuifpoort	Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4	Compartmentering ruimten primaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	7	Gebouwtoegangen personen			
		a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers	
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	10	Gevel- en dakbeveiliging			
		b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels	
		c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	
		d	Afscherming dak en bereikbare wanden tunnelbuisingen met hekwerk 2.00 meter + overklimbeveiliging	Afscherming dak en bereikbare wanden tunnelbuisingen met hekwerk 2.00 meter + overklimbeveiliging	
C	Toegangbeheersing en -registratie				
	1	Toegangbeheersing terrein			
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	
	2	Toegangbeheersing gebouw			
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten			
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	
		c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen	
D	Detectie				
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen			
		a	Contactalarm	Contactalarm	
	3	Inbraakdetectie gebouw			
		a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1		
		b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2	
	4	Inbraakdetectie compartimenten			
		b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2	

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
5	"Open deur" signaleringen	
a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
c	Nooddeuren	Nooddeuren
6	Alarmreactie	
a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie	
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein	
a	Personentoegang	Personentoegang
b	Voertuigtoegang(en)	Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw	
a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
d	Buitengevels	Buitengevels
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

9 De Basis Security Niveaus voor Waterkeringen

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder waterkeringen verstaan de kunstwerken in de waterwegen ter regulering van de waterstanden, inclusief de daaraan verbonden bedienposten, technische ruimten en de voor het publiek toegankelijke ruimten.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor waterkeringen is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Procesgebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor waterkeringen is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 341

Basis security niveau 1: > 341

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
1	Afscherming terrein		
	a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
2	Personen- en fietsdoorgangen terrein		
	b	Elektrische looppoort	Elektrische looppoort

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
3	Voertuigdoorgangen terrein		
	b	Elektrische schuifpoort	Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4	Compartimentering ruimten primaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
5	Compartimentering ruimten secundaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
7	Gebouwtoegangen personen		
	a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
10	Gevel- en dakbeveiliging		
	b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
	c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C	Toegangbeheersing en -registratie		
1	Toegangbeheersing terrein		
	a	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
	b	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
	c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening
2	Toegangbeheersing gebouw		
	a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten		
	a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
	b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
	c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
D	Detectie				
	1	Buitendetectie			
	a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten		Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen			
	a	Contactalarm		Contactalarm	
	3	Inbraakdetectie gebouw			
	a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1			
	b			Minimaal BORG klasse E2 met DP2	
	4	Inbraakdetectie compartimenten			
	b	Minimaal BORG klasse E2		Minimaal BORG klasse E2	
	5	"Open deur" signaleringen			
	a	Vitale primaire procesruimten		Vitale primaire procesruimten	
	b	Vitale secundaire procesruimten		Vitale secundaire procesruimten	
	c	Nooddeuren		Nooddeuren	
	6	Alarmreactie			
	a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging		R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	
E	Camera-observatie en -registratie				
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein			
	a	Personentoegang		Personentoegang	
	b	Voertuigtoegang(en)		Voertuigtoegang(en)	
	2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw			
	a	Personeelstoegang tot gebouw		Personeelstoegang tot gebouw	
	3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten			
	a	Toegang tot bedieningsruimten		Toegang tot bedieningsruimten	
	b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen		Toegang tot vitale ruimten primaire processen	
	c			Toegang tot vitale ruimten secundaire processen	
	4	Uitpandige camera observatie en -registratie			
	c	Uitpandige procesvoorzieningen		Uitpandige procesvoorzieningen	
	d	Buitengevels		Buitengevels	
F	Verlichting				
	1	Algemeen			
	a	Op en rond object minimaal 5 lux		Op en rond object minimaal 5 lux	
	2	Op observatie- of verificatiezone			
	a	Minimaal 5-9 lux.		Minimaal 5-9 lux.	

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

10 De Basis Security Niveaus voor Schutsluizen

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder schutsluizen verstaan de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor schutsluizen is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 25		7
	25 - 75		5
	75 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het voor schutsluizen zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor schutsluizen zijn de niveaugrenzen daarom als volgt:

Basis security niveau 0: < 280

Basis security niveau 1: 280 - 462

Basis security niveau 2: $\geq$ 462

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	BSN 2
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	1	Afscherming terrein			
		a		Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
		b			Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein			
		a		Handmatige looppoort met deurdranger	
		b			Elektrische looppoort
	3	Voertuigdoorgangen terrein			
		a		Handmatige draai- of schuifpoort	
		b			Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	4	Compartimentering ruimten primaire processen			
		b		Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen			
		b		Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	7	Gebouwtoegangen personen			
		a		Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen			
		b		Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	10	Gevel- en dakbeveiliging			
		b		Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
		c		Bouwkundige afscherming luchtbehandelings-installaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelings-installaties

Onderdeel	BSN 0	BSN 1	BSN 2
C Toegangbeheersing en -registratie			
0	Geen Geen toegangbeheersing vereist		
1	Toegangbeheersing terrein		
	a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
	b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
	c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening
2	Toegangbeheersing gebouw		
	a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten		
	a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
	b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
	c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen
D Detectie			
0	Geen Geen detectie vereist		
1	Buitendetectie		
	a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen		
	a	Contactalarm	Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw		
	a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
	b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
4	Inbraakdetectie compartimenten		
	b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2
5	"Open deur" signaleringen		
	a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
	b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
	c	Nooddeuren	Nooddeuren

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	BSN 2
	6	Alarmreactie			
		a		R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie				
	0	Geen	Geen camera-observatie vereist		
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein			
		a			Personentoegang
		b			Voertuigtoegang(en)
	2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw			
		a		Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
	3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten			
		a		Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
		b		Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
		c			Toegang tot vitale ruimten secundaire processen
	4	Uitpandige camera observatie en -registratie			
		c		Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
		d			Buitengevels
F	Verlichting				
	1	Algemeen			
		a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
	2	Op observatie- of verificatiezone			
		a		Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

11 De Basis Security Niveaus voor Stuwcomplexen

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder stuwcomplexen verstaan de waterafvoerreguleringsinstallatie in rivieren alsmede de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de stuwcomplexen behorende technische installaties en bedieningsruimten en geleidingsinstallaties.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor stuwcomplexen is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
omvang bezetting	derden		15
		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
aanwezigheid bezetting	100>		3
		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 25		7
	25 - 75		5
	75 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor stuwcomplexen is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 371

Basis security niveau 1: > 371

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	1	Afscherming terrein			
		a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming		
		b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein			
		b	Elektrische looppoort	Elektrische looppoort	
	3	Voertuigdoorgangen terrein			
		b	Elektrische schuifpoort	Elektrische schuifpoort	
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	4	Compartimentering ruimten primaire processen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	7	Gebouwtoegangen personen			
		a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers	
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	10	Gevel- en dakbeveiliging			
		b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels	
		c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	
C	Toegangbeheersing en -registratie				
	1	Toegangbeheersing terrein			
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	
		c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	
	2	Toegangbeheersing gebouw			
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegana tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegana tot gebouw	

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten	
a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen
D	Detectie	
1	Buitendetectie	
a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen	
a	Contactalarm	Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw	
a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
4	Inbraakdetectie compartimenten	
b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2
5	"Open deur" signaleringen	
a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
c	Nooddeuren	Nooddeuren
d	Toegang tunnel/loopbrug	Toegang tunnel/loopbrug
6	Alarmreactie	
a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie	
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein	
a	Personentoegang	Personentoegang
b	Voertuigtoegang(en)	Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw	
a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
d	Toegang tunnel/loopbrug	Toegang tunnel/loopbrug
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten	
a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
d	Buitengevels	Buitengevels

Onderdeel		BSN 0	BSN 1
F	Verlichting		
	1	Algemeen	
	a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
	2	Op observatie- of verificatiezone	
	a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

12 De Basis Security Niveaus voor Gemalen

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder gemalen verstaan de gebouwen met installaties t.b.v. de waterregulering van rivieren en kanalen.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor gemalen is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor gemalen is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 243

Basis security niveau 1: > 243

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
1	Afscherming terrein		
	a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
2	Personeel- en fietsdoorgangen terrein		
	a	Handmatige looppoort met deurdranger	
	b		Elektrische looppoort
3	Voertuigdoorgangen terrein		
	a	Handmatige draai- of schuifpoort	
	b		Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4	Compartimentering ruimten primaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
5	Compartimentering ruimten secundaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
7	Gebouwtoegangen personen		
	a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
10	Gevel- en dakbeveiliging		
	b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
C	Toegangbeheersing en -registratie		
0	Geen	Geen toegangbeheersing vereist	
1	Toegangbeheersing terrein		
	a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
	b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
2	Toegangbeheersing gebouw		
	a		Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten		
	a		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
D	Detectie		
0	Geen	Geen detectie vereist	
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen		
	a		Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw		
	a		Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1
4	Inbraakdetectie compartimenten		
	b		Minimaal BORG klasse E1
6	Alarmreactie		
	a		R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie		
0	Geen	Geen camera-observatie vereist	
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein		
	a		Personentoegang
	b		Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw		
	a		Personeelstoegang tot gebouw
4	Uitpandige camera observatie en -registratie		
	d		Buitengevels
F	Verlichting		
1	Algemeen		
	a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone		
	a		Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

13 De Basis Security Niveaus voor Spuisluizen

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder Spuisluizen verstaan de gebouwen met installaties t.b.v. het waterbeheer.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor Spuisluizen is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		120	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		30
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		18
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8>		19

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor Spuisluizen is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 259

Basis security niveau 1: > 259

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
1	Afscherming terrein		
	a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
2	Personeel- en fietsdoorgangen terrein		
	a	Handmatige looppoort met deurdranger	
	b		Elektrische looppoort
3	Voertuigdoorgangen terrein		
	a	Handmatige draai- of schuifpoort	
	b		Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4	Compartimentering ruimten primaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
5	Compartimentering ruimten secundaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
7	Gebouwtoegangen personen		
	a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
10	Gevel- en dakbeveiliging	
b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
C	Toegangbeheersing en -registratie	
0	Geen	Geen toegangbeheersing vereist
1	Toegangbeheersing terrein	
a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
2	Toegangbeheersing gebouw	
a		Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten	
a		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
b		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
D	Detectie	
0	Geen	Geen detectie vereist
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen	
a		Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw	
a		Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1
4	Inbraakdetectie compartimenten	
a		Minimaal BORG klasse E1
6	Alarmreactie	
a		R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie	
0	Geen	Geen camera-observatie vereist
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein	
a		Personentoegang
b		Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw	
a		Personeelstoegang tot gebouw
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten	
a		Toegang tot bedieningsruimten
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
d		Buitengevels

Onderdeel		BSN 0	BSN 1
F	Verlichting		
	1	Algemeen	
	a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
	2	Op observatie- of verificatiezone	
	a		Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

14 De Basis Security Niveaus voor Kantoren

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security wordt onder kantoren begrepen de bij Rijkswaterstaat in gebruik zijnde gebouwen en gebouwdelen waarin bestuurlijke en ondersteunende bedrijfsprocessen worden uitgevoerd inclusief de daarbij behorende bouwkundige en technische voorzieningen.

Tot de categorie kantoren worden ook gerekend de gebouwen en gebouwdelen waarin operationeel personeel van RWS en Contract Aannemers hun werkzaamheden verrichten of in- en uit dienst gaan inclusief alle daartoe behorende bouwkundige en technische voorzieningen alsmede specifieke ruimten zoals informatiecentra.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor Kantoren is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren	Criterium	Waarde	
Bestuurlijke/Juridische processen		135	
	Nationaal		95
	Regionaal		40
Inkoop & Contractmanagement		75	
	Nationaal		65
	Regionaal		10
Assetmanagement		90	
	Nationaal		25
	Regionaal		65
Procesgebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
situering locatie		38	
	vrij		19
	aangebouwd		11
	inpandig		8
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8 >		19
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
bezoekers/derden per dag		25	
	< 10		5
	10 - 50		8
	50 >		13
parkeren		25	
	uitpandig onbewaakt		6
	inpandig onbewaakt		9
	uitpandig bewaakt		3
	inpandig bewaakt		8

3. Categorisering

In algemene zin is het voor Kantoren zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor Kantoren is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 380

Basis security niveau 1: $380-618$

Basis Security Niveau 2: ≥ 618

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1	BSN 2
A	Fysieke afscherming van het terrein			
1	Afscherming terrein			
	a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming		
	b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	c			Hekwerk 2.00 meter + overklimbeveiliging óf daarmee gelijk te stellen afscherming
2	Personen- en fietsdoorgangen terrein			
	a	Handmatige looppoort met deurdranger		
	b		Elektrische looppoort	
	c			Tourniquet
3	Voertuigdoorgangen terrein			
	a	Handmatige draai- of schuifpoort		
	b		Elektrische schuifpoort	Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen			
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen			
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)			
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen			
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	c		Kierstandbeveiliging	Kierstandbeveiliging

Onderdeel		BSN 0		BSN 1		BSN 2	
	4	Compartimentering ruimten primaire processen					
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen					
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	6	Compartimentering bijzondere ruimten/gebouwdelen					
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	7	Gebouwtoegangen personen					
		a	Eén ingang voor personeel & bezoekers				
		b		Maximaal één personeelsingang en één ingang voor bezoekers			
		c				Maximaal één personeelsingang en één ingang voor personeel & bezoekers	
		d				Afscherming toegangsruimte gebouw manshoog en persoonsgesloten	
	8	Gebouwtoegang leveranciers					
		a	Eén ingang voor leveranciers	Eén ingang voor leveranciers		Eén ingang voor leveranciers	
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen					
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	10	Gevel- en dakbeveiliging					
		a		Voertuigvrije zone van minimaal 5 meter rondom buitengevels		Voertuigvrije zone van minimaal 5 meter rondom buitengevels	
		b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels		Opklimbeveiliging buitengevels	
		c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelings-installaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelings-installaties		Bouwkundige afscherming luchtbehandelings-installaties	

Onderdeel		BSN 0		BSN 1		BSN 2	
C	Toegangbeheersing en -registratie						
	1	Toegangbeheersing terrein					
		a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.		
		b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.		
		c	Bouwkundig afgeschermdde toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermdde toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermdde toegang uitpandige procesvoorziening		
	2	Toegangbeheersing gebouw					
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw		
		b	Bouwkundig gecontroleerde bezoekersstoegang tot gebouw + intercom	Bouwkundig gecontroleerde bezoekersstoegang tot gebouw + intercom	Bouwkundig gecontroleerde bezoekersstoegang tot gebouw + intercom		
		c	Bouwkundig gecontroleerde toegang van leveranciersruimte naar overige gebouwdelen	Bouwkundig gecontroleerde toegang van leveranciersruimte naar overige gebouwdelen	Bouwkundig gecontroleerde toegang van leveranciersruimte naar overige gebouwdelen		
		d		Doorgang maximaal 1 persoon gelijktijdig	Doorgang maximaal 1 persoon gelijktijdig		
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten					
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen		
		c	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen		
		d		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot (crisis)management-ruimten/gebouwdelen bestuurders	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot (crisis)management-ruimten/gebouwdelen bestuurders		
D	Detectie						
	1	Buitendetectie					
		a		Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten		

Onderdeel	BSN 0	BSN 1	BSN 2
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen		
a	Contactalarm	Contactalarm	Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw		
a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1		
b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2	Minimaal BORG klasse E2 met DP2
4	Inbraakdetectie compartimenten		
a	Minimaal BORG klasse E1		
b		Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2
5	"Open deur" signaleringen		
a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
c	Nooddeuren	Nooddeuren	Nooddeuren
6	Alarmreactie		
a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E Camera-observatie en -registratie			
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein		
a		Personentoegang	Personentoegang
b		Voertuigtoegang(en)	Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw		
a		Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
b		Bezoekerstoegang tot gebouw	Bezoekerstoegang tot gebouw
c		Leveranciertoegang tot gebouw	Leveranciertoegang tot gebouw
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten		
a		Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
b		Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
c		Toegang tot vitale ruimten secundaire processen	Toegang tot vitale ruimten secundaire processen
d		Toegang tot (crisis)management-ruimten/gebouwdelen	Toegang tot (crisis)management-ruimten/gebouwdelen

Onderdeel	BSN 0	BSN 1	BSN 2
4	Uitpandige camera observatie en -registratie		
b			Terrein
c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
d		Buitengevels	Buitengevels
e			Parkeervoorziening
f			Fietsenstalling
F	Verlichting		
1	Algemeen		
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone		
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

15 De Basis Security Niveaus voor Rijkswegen

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder Rijkswegen verstaan de voor het wegverkeer bestemde nationale infrastructuur inclusief de voor de aan de rijksweg verbonden functies bestemde installaties, zoals opgenomen in Basisspecificatie Rijksweg V6.01 Hoofdstuk 2.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor rijkswegen is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor rijkswegen is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 284

Basis security niveau 1: > 284

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	0	Geen	Geen afscherming vereist		
	1	a			Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming indien de rijksweg ongehinderd kan worden betreden in bewoond gebied
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
D	Detectie				
	0	Geen	Geen detectie vereist		
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen			
		a			Contactalarm
		c			Minimaal BORG klasse E2 met DP2
	6	Alarmreactie			
		a			R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie				
	0	Geen	Geen camera-observatie vereist		
	4	Uitpandige camera observatie en -registratie			
		c			Uitpandige procesvoorzieningen
F	Verlichting				
	0	Geen	Geen verlichtingseis		
	2	Op observatie- of verificatiezone			
		a			Minimaal 5-9 lux.

De categorisering en bijbehorende voorzieningen worden per wegvak bepaald.

16 De Basis Security Niveaus voor Vaarwegen

Deze BSN is nog niet ontwikkeld.

17 De Basis Security Niveaus meetobjecten LMW

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder het Landelijk Meetnet Water verstaan de installaties t.b.v. het verzamelen van data o.a. met betrekking tot het waterpeil, de waterkwaliteit, de waterverdeling ten behoeve van het waterbeheer, het sluiten en openen van waterkeringen en het nemen van beslissingen ten tijde van calamiteiten.

2. Karakteristiek Landelijk Meetnet Water

Het Landelijk Meetnet Water is te beschouwen als één bedrijfsproces van dataverzameling en -verwerking. Het meetnet bestaat uit diverse soorten meetobjecten van waaruit de meetgegevens via IP-verbindingen worden verzameld. De data wordt nagenoeg online verstuurd. Rijkswaterstaat maakt onderscheid in Missie Kritische data, als toeleverancier naar diverse Maatschappelijk Vitale Processen RWS, en overige meetgegevens.

Voor de Missie Kritische data is de betrouwbaarheid van de meetgegevens van eminent belang. Het is daarbij niet relevant van welk soort meetobject de Missie Kritische data afkomstig is. Om die reden is het niet zinvol om een object gebonden categorisering van de meetobjecten toe te passen voor de security van die meetobjecten.

De betrouwbaarheid van de meetgegevens krijgt de status twijfelachtig vanaf het moment waarop de dataverzameling stopt tot het herstel van de verstoring. De oorzaak van de verstoring kan zijn gelegen in de dataverbindingen, maar ook in het disfunctioneren van de meetapparatuur in/op het meetobject als gevolg van technische storing of criminaliteit.

De status van twijfelachtige data treedt in bij opening van de meetobjecten (huisjes/kasten etc.). Het is voor de betrouwbaarheid van de data van belang om het tijdstip van opening en sluiting te kennen.

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor het Landelijk Meetnet Water is daarom het onderscheid in twee Basis Security Niveau's voor de bescherming van meetobjecten aangehouden, te weten:

BSN 0 voor de Niet Missie Kritische meetobjecten

BSN 1 voor de Missie Kritische meetobjecten

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de voor het Landelijk Meetnet Water relevante securityrisico's (inbraak, diefstal, insluiping, vernieling, brandstichting, bomaanslag, sabotage, graffiti) en de daarbij behorende algemene incidentscenario's en dadertypen is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein			
	0	Geen	Geen afscherming vereist	
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein		
		b		Afscherming loopbrug naar meetobject door elektrische looppoort van minimaal 1.80 meter met hekwerkwaaiers
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen			
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	7	Gebouwtoegangen personen		
		a		Eén ingang voor personeel & bezoekers
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
		b		Inbraakwerendheid van 5 minuten
C	Toegangbeheersing en -registratie			
	0	Geen	Geen toegangbeheersing vereist	
	1	Toegangbeheersing terrein		
		a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
	2	Toegangbeheersing gebouw		
		a		Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
D	Detectie			
	0	Geen	Geen detectie vereist	
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen		
		a		Openingssignalering van afgeschermd meetapparaat (meetstation, meetpaal, inwinstation, straatkast)
	3	Inbraakdetectie gebouw		
		a		Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1
	4	Inbraakdetectie compartimenten		
		a		Minimaal BORG klasse E1
	6	Alarmreactie		
		a		R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
E	Camera-observatie en -registratie				
	0	Geen	Geen camera-observatie vereist		
	4	Uitpandige camera observatie en -registratie			
		c		Uitpandige procesvoorzieningen	
		d		Buitengevels	
F	Verlichting				
	1	Algemeen			
		a	Op en rond object minimaal 5 lux		Op en rond object minimaal 5 lux
	2	Op observatie- of verificatiezone			
		a		Minimaal 5-9 lux.	

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

18 De Basis Security Niveaus Veerhavens

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder veerhavens verstaan de installaties t.b.v. het aanmeren van veerdiensten (aanleginrichtingen), de transfergebieden voor het in- en ontschepen van personen en (vracht)voertuigen alsmede de passagiersterminals en opstel- en parkeervoorzieningen.

2. Karakteristiek aanleginrichtingen

Veerhavens zijn al of niet in een havenomgeving gesitueerd. Veerhavens zijn bestemd voor het faciliteren van veerdiensten voor openbaar transport van voertuigen en personen. De veerdiensten worden door derden geëxploiteerd. Voor de security van de veerhavens is het essentieel om het gehele met de veerdiensten verbonden gebied als één geheel te beschouwen.

3. Categorisering

Afhankelijk van de situering en het belang van de (omliggende) haven waarvan een veerhaven deel uitmaakt, zijn externe eisen bepalend voor het niveau van de securityvoorzieningen.

Die havens of kaden, waarvoor de zogenoemde ISPS-code geldt, dienen aan specifieke security-eisen en –verplichtingen te voldoen.

Het kan voorkomen dat de Haven als zodanig onder de werking van ISPS valt maar de dienst (bijv. de veerdienst naar de eilanden) niet.

Voor de bescherming van veerhavens worden twee Basis Security Niveaus aangehouden, te weten:

BSN 0 voor de veerhavens in havens zónder de ISPS-code

BSN 1 voor de veerhavens in havens mét de ISPS-code

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de voor de veerhavens relevante securityrisico's (diefstal, vernieling, agressie, brandstichting, bomaanslag, sabotage, graffiti) en de daarbij behorende algemene incidentscenario's en dadertypen is voor BSN 0 een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Voor het BSN 1 is dat pakket zodanig aangevuld, dat het aan de specifieke eisen en verplichtingen op basis van de ISPS-code kan voldoen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein			
	1	Afscherming terrein		
		a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
		b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein		
		a	Handmatige looppoort met deurdranger	
		b		Elektrische looppoort
	3	Voertuigdoorgangen terrein		
		a	Handmatige draai- of schuifpoort	
		b		Elektrische schuifpoort
	4	Hekwerkpoorten		
		a	Inbraakwerendheid hang- en sluitwerk van 5'	Inbraakwerendheid hang- en sluitwerk van 5'
B	Fysieke afscherming van installaties, gebouwen en gebouwdelen (terminals)			
	0	Bruginstallaties		
		a	Bouwkundige afscherming opgang trap bruginstallatie met inbraakwerendheid van 5 minuten	Bouwkundige afscherming opgang trap bruginstallatie met inbraakwerendheid van 5 minuten
	2	Hang- en sluitwerk installaties en gebouw(en)		
		a	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
C	Toegangbeheersing en –registratie (transfergebieden)			
	1	Toegangsbeheersing terrein		
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang van rijwielen	Bouwkundig gecontroleerde toegang van rijwielen
		c	Bouwkundig gecontroleerde toegang van (vracht)voertuigen	Bouwkundig gecontroleerde toegang van (vracht)voertuigen

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
	2	Toegangsbeheersing terminalgebouw		
		b	Bouwkundig gecontroleerde bezoekerstoegang	Bouwkundig gecontroleerde bezoekerstoegang
D	Detectie			
	0	Geen detectie vereist		
E	Camera-observatie en -registratie			
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein		
		a		Personentoegang terminal
			Personentoegang transferterrein	Personentoegang transferterrein
		b	(Vracht)voertuigtoegang(en)	(Vracht)voertuigtoegang(en)
	2	Inpandige camera observatie en –registratie		
		a		Wachtruimte passagiers
	3	Uitpandige camera observatie en –registratie		
		a		Opstelgebied rijwielen
		b		Opstelgebied (vracht)voertuigen
		c	Terrein (transferruimte)	Terrein (transferruimte)
		d	Bruginstallaties	Bruginstallaties
		e		Parkeervoorziening
		f		Fietsenstalling
F	Verlichting			
	1	Algemeen		
		a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
	2	Op observatie- of verificatiezone		
		a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de

uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

19 De Basis Security Niveaus Centrale VICNET Ruimten

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder CVR verstaan de installaties t.b.v. de logische communicatie tussen het verzamelpunt van data voor o.a. wegverkeer en het transport naar andere CVR-locaties en Verkeerscentrales.

2. Karakteristiek CVR

CVR is te beschouwen als één bedrijfsproces van dataverzameling en – verwerking. Het meetnet bestaat uit diverse soorten meetobjecten van waaruit de meetgegevens via IP-verbindingen worden verzameld. De data wordt online verstuurd. Rijkswaterstaat maakt onderscheid in Missie Kritische data, als toeleverancier naar diverse Maatschappelijk Vitale Processen RWS, en overige meetgegevens. Redundantie van systemen is binnen de CVR-geborgd. Een enkele CVR vormt een single point of failure in het bedrijfsnetwerk.

Voor de Missie Kritische data is de betrouwbaarheid van de meetgegevens van eminent belang. Het is daarbij niet relevant van welk soort meetobject de Missie Kritische data afkomstig is. Om die reden is het niet zinvol om een object gebonden categorisering van de meetobjecten toe te passen voor de security van die meetobjecten.

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor het CVR is daarom het onderscheid in twee Basis Security Niveau's voor de bescherming van meetobjecten aangehouden, te weten:

- BSN 0 voor de Missie Kritische CVR *met* redundantie
- BSN 1 voor de Missie Kritische CVR *zonder* redundantie

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de voor het CVR relevante securityrisico's (inbraak, diefstal, insluiping, vernieling, brandstichting, bomaanslag, sabotage, graffiti) en de daarbij behorende algemene incidentscenario's en dadertypen is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	0	Geen	Geen afscherming vereist		
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein			
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten

	10	Gevel- en dakbeveiliging		
		b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
Onderdeel		BSN 0		BSN 1
C	Toegangbeheersing en -registratie			
	2	Toegangbeheersing gebouw		
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot gebouw
D	Detectie			
	3	Inbraakdetectie gebouw		
		a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	Minimaal BORG klasse E2 met DP2
	6	Alarmreactie		
		a	R 1: PAC alarmeert sleutelhouders voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie			
	4	Uitpandige camera observatie en -registratie		
		d	Buitengevels	Buitengevels
F	Verlichting			
	1	Algemeen		
		a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
	2	Op observatie- of verificatiezone		
		a		Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten (=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

20 De Basis Security Niveaus voor locaties met brug en schutsluis

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een brug-schutsluiscombinatie verstaan de kunstwerken in de hoofdverkeerswegen ter overbrugging van (bevaarbare) waterwegen (rivieren, kanalen). Niet tot de bruggen behoren derhalve duikers en brugleggers over sloten, dan wel viaducten. Onder bruggen wordt mede begrepen de aan/op de brug aanwezige bedienposten en technische installaties alsmede de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie brug-schutsluis is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15

Vervolg waarderingmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
aard kunstwerk		15	
	beweegbaar		11
	vast		4
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 25		7
	25 - 75		5
	75 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie brug-schutsluis is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 496

Basis security niveau 1: > 496

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	1	Afscherming terrein			
		a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming		
		b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein			
		a	Handmatige looppoort met deurdranger		
		b		Elektrische looppoort	
	3	Voertuigdoorgangen terrein			
		a	Handmatige draai- of schuifpoort		
		b		Elektrische schuifpoort	
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	4	Compartimentering ruimten primaire processen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	7	Gebouwtoegangen personen			
		a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers	
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
10	Gevel- en dakbeveiliging	
b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C	Toegangbeheersing en -registratie	
0	Geen	
1	Toegangbeheersing terrein	
a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening
2	Toegangbeheersing gebouw	
a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten	
a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen
D	Detectie	
1	Buitendetectie	
a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen	
a	Contactalarm	Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw	
a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
4	Inbraakdetectie compartimenten	
b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2
5	"Open deur" signaleringen	
a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
c	Nooddeuren	Nooddeuren
6	Alarmreactie	
a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
E	Camera-observatie en -registratie	
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein	
a		Personentoegang
b		Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw	
a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten	
a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
c		Toegang tot vitale ruimten secundaire processen
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
d		Buitengevels
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartmentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

21 De Basis Security Niveaus voor locaties met brug, schutsluis en spuisluis

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een brug-schutsluis-spuisluiscombinatie verstaan de kunstwerken in de hoofdverkeerswegen ter overbrugging van (bevaarbare) waterwegen (rivieren, kanalen). Niet tot de bruggen behoren derhalve duikers en brugleggers over sloten, dan wel viaducten. Onder bruggen wordt mede begrepen de aan/op de brug aanwezige bedienposten en technische installaties alsmede de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten en de gebouwen met installaties t.b.v. het waterbeheer.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie brug-schutsluis-spuisluis is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8 >		19
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
aard kunstwerk		15	
	beweegbaar		11
	vast		4
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 25		7
	25 - 75		5
	75 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie brug-schutsluis-spuisluis is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 511

Basis security niveau 1: > 511

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
	1	Afscherming terrein	
	a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein	
	a	Handmatige looppoort met deurdranger	
	b		Elektrische looppoort
	3	Voertuigdoorgangen terrein	
	a	Handmatige draai- of schuifpoort	
	b		Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen	
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)	
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen	
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
	4	Compartimentering ruimten primaire processen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	7	Gebouwtoegangen personen		
		a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	10	Gevel- en dakbeveiliging		
		b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
		c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C Toegangbeheersing en -registratie				
	1	Toegangbeheersing terrein		
		a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
		b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
		c	Bouwkundig afgeschermdde toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermdde toegang uitpandige procesvoorziening
	2	Toegangbeheersing gebouw		
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten		
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
		c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen
D Detectie				
	1	Buitendetectie		
		a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen	
a	Contactalarm	Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw	
a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
4	Inbraakdetectie compartimenten	
b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2
5	"Open deur" signaleringen	
a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
c	Nooddeuren	Nooddeuren
6	Alarmreactie	
a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie	
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein	
a		Personentoegang
b		Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw	
a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten	
a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
c		Toegang tot vitale ruimten secundaire processen
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
d		Buitengevels
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

22 De Basis Security Niveaus voor locaties met brug, schutsluis en waterkering

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een brug-schutsluis-waterkering combinatie verstaan de kunstwerken in de hoofdverkeerswegen ter overbrugging van (bevaarbare) waterwegen (rivieren, kanalen). Niet tot de bruggen behoren derhalve duikers en brugleggers over sloten, dan wel viaducten. Onder bruggen wordt mede begrepen de aan/op de brug aanwezige bedienposten en technische installaties alsmede de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten en de kunstwerken in de waterwegen ter regulering van de waterstanden, inclusief de daaraan verbonden bedienposten, technische ruimten en de voor het publiek toegankelijke ruimten.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie brug-schutsluis-waterkering is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15

Vervolg waarderingmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
aard kunstwerk		15	
	beweegbaar		11
	vast		4
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 25		7
	25 - 75		5
	75 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie brug-schutsluis-waterkering is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 496

Basis security niveau 1: > 496

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
A Fysieke afscherming van het terrein		
1 Afscherming terrein		
a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
2 Personen- en fietsdoorgangen terrein		
b	Elektrische looppoort	Elektrische looppoort
3 Voertuigdoorgangen terrein		
b	Elektrische schuifpoort	Elektrische schuifpoort
B Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
1 Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2 Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3 Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4 Compartimentering ruimten primaire processen		
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
5 Compartimentering ruimten secundaire processen		
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
7 Gebouwtoegangen personen		
a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
9 Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
10 Gevel- en dakbeveiliging		
b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
C	Toegangbeheersing en -registratie				
	1	Toegangbeheersing terrein			
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	
		c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	
	2	Toegangbeheersing gebouw			
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten			
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	
		c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen	
D	Detectie				
	1	Buitendetectie			
		a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen			
		a	Contactalarm	Contactalarm	
	3	Inbraakdetectie gebouw			
		a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1		
		b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2	
	4	Inbraakdetectie compartimenten			
		b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2	
	5	"Open deur" signaleringen			
		a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten	
		b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten	
		c	Nooddeuren	Nooddeuren	
	6	Alarmreactie			
		a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	
E	Camera-observatie en -registratie				
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein			
		a	Personentoegang	Personentoegang	
		b	Voertuigtoegang(en)	Voertuigtoegang(en)	

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw	
a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten	
a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
c		Toegang tot vitale ruimten secundaire processen
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
d	Buitengevels	Buitengevels
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten (=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandsniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartmentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

23 De Basis Security Niveaus voor locaties met brug, schutsluis en gemaal

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een brug-schutsluis-gemaalcombinatie verstaan de kunstwerken in de hoofdverkeerswegen ter overbrugging van (bevaarbare) waterwegen (rivieren, kanalen). Niet tot de bruggen behoren derhalve duikers en brugleggers over sloten, dan wel viaducten. Onder bruggen wordt mede begrepen de aan/op de brug aanwezige bedienposten en technische installaties alsmede de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten en de gebouwen met installaties t.b.v. de waterregulering van rivieren en kanalen.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie brug-schutsluis-gemaal is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
aard kunstwerk		15	
	beweegbaar		11
	vast		4
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 10.000		8
	10.000 - 25.000		6
	25.000 >		5
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 100		7
	100 - 250		5
	250 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie brug-schutsluis-gemaal is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 496

Basis security niveau 1: > 496

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein			
	1	Afscherming terrein		
		a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
		b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein		
		a	Handmatige looppoort met deurdranger	
		b		Elektrische looppoort
	3	Voertuigdoorgangen terrein		
		a	Handmatige draai- of schuifpoort	
		b		Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen			
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	4	Compartimentering ruimten primaire processen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	7	Gebouwtoegangen personen		
		a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
10	Gevel- en dakbeveiliging	
b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C	Toegangbeheersing en -registratie	
0	Geen	
1	Toegangbeheersing terrein	
a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening
2	Toegangbeheersing gebouw	
a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten	
a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen
D	Detectie	
1	Buitendetectie	
a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten
2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen	
a	Contactalarm	Contactalarm
3	Inbraakdetectie gebouw	
a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
4	Inbraakdetectie compartimenten	
b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
	5	"Open deur" signaleringen			
		a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten	
		b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten	
		c	Nooddeuren	Nooddeuren	
	6	Alarmreactie			
		a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	
E	Camera-observatie en -registratie				
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein			
		a		Personentoegang	
		b		Voertuigtoegang(en)	
	2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw			
		a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw	
	3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten			
		a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten	
		b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	
		c		Toegang tot vitale ruimten secundaire processen	
	4	Uitpandige camera observatie en -registratie			
		c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen	
		d		Buitengevels	
F	Verlichting				
	1	Algemeen			
		a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux	
	2	Op observatie- of verificatiezone			
		a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.	

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

24 De Basis Security Niveaus voor locaties met schutsluis en spuisluis

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een schutsluis-spuisluiscombinatie verstaan de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten en de gebouwen met installaties t.b.v. het waterbeheer.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie schutsluis-spuisluis is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8 >		19
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 100		7
	100 - 250		5
	250 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie schutsluis-spuisluis is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 387

Basis security niveau 1: > 387

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein			
	1	Afscherming terrein		
		a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
		b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein		
		a	Handmatige looppoort met deurdranger	
		b		Elektrische looppoort
	3	Voertuigdoorgangen terrein		
		a	Handmatige draai- of schuifpoort	
		b		Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen			
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	4	Compartimentering ruimten primaire processen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	7	Gebouwtoegangen personen		
		a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	10	Gevel- en dakbeveiliging		
		b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
		c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C	Toegangbeheersing en -registratie			
	1	Toegangbeheersing terrein		
		a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
		b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
		c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
	2	Toegangbeheersing gebouw			
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten			
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	
		c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen	
D	Detectie				
	1	Buitendetectie			
		a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen			
		a	Contactalarm	Contactalarm	
	3	Inbraakdetectie gebouw			
		a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1		
		b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2	
	4	Inbraakdetectie compartimenten			
		b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2	
	5	"Open deur" signaleringen			
		a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten	
		b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten	
		c	Nooddeuren	Nooddeuren	
	6	Alarmreactie			
		a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	
E	Camera-observatie en -registratie				
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein			
		a		Personentoegang	
		b		Voertuigtoegang(en)	
	2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw			
		a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw	

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
	3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten			
		a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten	
		b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	
		c		Toegang tot vitale ruimten secundaire processen	
	4	Uitpandige camera observatie en -registratie			
		c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen	
		d		Buitengevels	
F	Verlichting				
	1	Algemeen			
		a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux	
	2	Op observatie- of verificatiezone			
		a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.	

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartmentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

25 De Basis Security Niveaus voor locaties met schutsluis, spuisluis en gemaal

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een schutsluis-spuisluis-gemaalcombinatie verstaan de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten en de gebouwen met installaties t.b.v. het waterbeheer en de gebouwen met installaties t.b.v. de waterregulering van rivieren en kanalen.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie schutsluis-spuisluis-gemaal is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14

Vervolg waarderingmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8 >		19
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
omvang bezetting		50	
	geen		18
	< 10		13
	10 - 50		10
	50 - 100		8
	100>		3
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 100		7
	100 - 250		5
	250 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie schutsluis-spuisluis-gemaal is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 495

Basis security niveau 1: > 495

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein	
1	Afscherming terrein	
a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
2	Personen- en fietsdoorgangen terrein	
a	Handmatige looppoort met deurdranger	
b		Elektrische looppoort
3	Voertuigdoorgangen terrein	
a	Handmatige draai- of schuifpoort	
b		Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen	
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4	Compartimentering ruimten primaire processen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
5	Compartimentering ruimten secundaire processen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
7	Gebouwtoegangen personen	
a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
10	Gevel- en dakbeveiliging	
b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C	Toegangbeheersing en -registratie	
1	Toegangbeheersing terrein	
a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
	2	Toegangbeheersing gebouw		
		a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten		
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
		c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen
D	Detectie			
	1	Buitendetectie		
		a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen		
		a	Contactalarm	Contactalarm
	3	Inbraakdetectie gebouw		
		a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
		b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
	4	Inbraakdetectie compartimenten		
		b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2
	5	"Open deur" signaleringen		
		a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
		b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
		c	Nooddeuren	Nooddeuren
	6	Alarmreactie		
		a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E	Camera-observatie en -registratie			
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein		
		a		Personentoegang
		b		Voertuigtoegang(en)
	2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw		
		a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten	
a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
c		Toegang tot vitale ruimten secundaire processen
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
d		Buitengevels
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartmentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

26 De Basis Security Niveaus voor locaties met schutsluis en gemaal

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een schutsluis-gemaalcombinatie verstaan de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten en de gebouwen met installaties t.b.v. de waterregulering van rivieren en kanalen.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie schutsluis-gemaal is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14

Vervolg waarderingmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8 >		19
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
	derden		15
aanwezigheid bezetting		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
	8/24		11
	incidenteel		15
waterverkeersbewegingen per dag		15	
	< 100		7
	100 - 250		5
	250 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie schutsluis-gemaal is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 495

Basis security niveau 1: > 495

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
	1	Afscherming terrein	
	a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein	
	a	Handmatige looppoort met deurdranger	
	b		Elektrische looppoort

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
3	Voertuigdoorgangen terrein		
	a	Handmatige draai- of schuifpoort	
	b		Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4	Compartimentering ruimten primaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
5	Compartimentering ruimten secundaire processen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
7	Gebouwtoegangen personen		
	a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen		
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
10	Gevel- en dakbeveiliging		
	b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
	c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C	Toegangbeheersing en -registratie		
1	Toegangbeheersing terrein		
	a		Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
	b		Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
	c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening
2	Toegangbeheersing gebouw		
	a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw
3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten		
	a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
	b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
	c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
D	Detectie				
	1	Buitendetectie			
	a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten		Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen			
	a	Contactalarm		Contactalarm	
	3	Inbraakdetectie gebouw			
	a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1			
	b			Minimaal BORG klasse E2 met DP2	
	4	Inbraakdetectie compartimenten			
	b	Minimaal BORG klasse E2		Minimaal BORG klasse E2	
	5	"Open deur" signaleringen			
	a	Vitale primaire procesruimten		Vitale primaire procesruimten	
	b	Vitale secundaire procesruimten		Vitale secundaire procesruimten	
	c	Nooddeuren		Nooddeuren	
	6	Alarmreactie			
	a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging		R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	
E	Camera-observatie en -registratie				
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein			
	a			Personentoegang	
	b			Voertuigtoegang(en)	
	2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw			
	a	Personeelstoegang tot gebouw		Personeelstoegang tot gebouw	
	3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten			
	a	Toegang tot bedieningsruimten		Toegang tot bedieningsruimten	
	b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen		Toegang tot vitale ruimten primaire processen	
	c			Toegang tot vitale ruimten secundaire processen	
	4	Uitpandige camera observatie en -registratie			
	c	Uitpandige procesvoorzieningen		Uitpandige procesvoorzieningen	
	d			Buitengevels	
F	Verlichting				
	1	Algemeen			
	a	Op en rond object minimaal 5 lux		Op en rond object minimaal 5 lux	
	2	Op observatie- of verificatiezone			
	a	Minimaal 5-9 lux.		Minimaal 5-9 lux.	

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie

Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

27 De Basis Security Niveaus voor locaties met schutsluis, gemaal en waterkering

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een schutsluis-spuisluis-gemaalcombinatie verstaan de schutvoorziening voor vaartuigen en de bij de schutsluizen behorende technische installaties en bedieningsruimten en de gebouwen met installaties t.b.v. de waterregulering van rivieren en kanalen.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie schutsluis-gemaal-waterkering is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8 >		19
aard bezetting		38	
	eigen		6
	contractpartner		8
	inhuur		9
aanwezigheid bezetting	derden		15
		38	
	volcontinu		4
	16/24		8
waterverkeersbewegingen per dag	8/24		11
	incidenteel		15
		15	
	< 100		7
	100 - 250		5
	250 >		4

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie schutsluis-gemaal-waterkering is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 371

Basis security niveau 1: > 371

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
1	Afscherming terrein		
	a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
2	Personen- en fietsdoorgangen terrein		
	b	Elektrische looppoort	Elektrische looppoort

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
3	Voertuigdoorgangen terrein	
b	Elektrische schuifpoort	Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen	
1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
4	Compartimentering ruimten primaire processen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
5	Compartimentering ruimten secundaire processen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
7	Gebouwtoegangen personen	
a	Eén ingang voor personeel & bezoekers	Eén ingang voor personeel & bezoekers
9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen	
b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
10	Gevel- en dakbeveiliging	
b	Opklimbeveiliging buitengevels	Opklimbeveiliging buitengevels
c	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties	Bouwkundige afscherming luchtbehandelingsinstallaties
C	Toegangbeheersing en -registratie	
1	Toegangbeheersing terrein	
a	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.
b	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.	Bouwkundig gecontroleerde toegang van voertuigen + intercom.
c	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening	Bouwkundig afgeschermd toegang uitpandige procesvoorziening
2	Toegangbeheersing gebouw	
a	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw

Onderdeel		BSN 0		BSN 1
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten		
		a	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten
		b	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen
		c		Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten secundaire processen
D Detectie				
	1	Buitendetectie		
		a	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten	Buitengeveldetectie bereikbare gevelopeningen IA-ruimten
Onderdeel		BSN 0		BSN 1
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen		
		a	Contactalarm	Contactalarm
	3	Inbraakdetectie gebouw		
		a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
		b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2
	4	Inbraakdetectie compartimenten		
		b	Minimaal BORG klasse E2	Minimaal BORG klasse E2
	5	"Open deur" signaleringen		
		a	Vitale primaire procesruimten	Vitale primaire procesruimten
		b	Vitale secundaire procesruimten	Vitale secundaire procesruimten
		c	Nooddeuren	Nooddeuren
	6	Alarmreactie		
		a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging
E Camera-observatie en -registratie				
	1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein		
		a	Personentoegang	Personentoegang
		b	Voertuigtoegang(en)	Voertuigtoegang(en)
	2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw		
		a	Personeelstoegang tot gebouw	Personeelstoegang tot gebouw
	3	Camera-observatie en -registratie gecompartmenteerde ruimten		
		a	Toegang tot bedieningsruimten	Toegang tot bedieningsruimten
		b	Toegang tot vitale ruimten primaire processen	Toegang tot vitale ruimten primaire processen
		c		Toegang tot vitale ruimten secundaire processen

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
c	Uitpandige procesvoorzieningen	Uitpandige procesvoorzieningen
d	Buitengevels	Buitengevels
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

28 De Basis Security Niveaus voor locaties met spuisluis en gemaal

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder een locatie met een spuisluis-gemaalcombinatie verstaan de gebouwen met installaties t.b.v. de waterregulering van rivieren en kanalen.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor de combinatie spuisluis-gemaal is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Watervakwaarde		300	
	Zeehaventoegangen		120
	Hoofdtransportassen		90
	Hoofdvaarwegennet		60
	Overige vaarwegen		30
Watersysteemwaarde		180	
	Noordzee gebonden		90
	Rivier gebonden		72
	Regionaal		18
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterion	Waarde	
aantal toegangen		38	
	< 3		8
	3 - 8		11
	8 >		19

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor de combinatie spuisluis-gemaal is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 259

Basis security niveau 1: > 259

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel	BSN 0		BSN 1
A	Fysieke afscherming van het terrein		
	1	Afscherming terrein	
	a	Hekwerk 1.80 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming	
	b		Hekwerk 2.00 meter óf daarmee gelijk te stellen afscherming
	2	Personen- en fietsdoorgangen terrein	
	a	Handmatige looppoort met deurdranger	
	b		Elektrische looppoort
	3	Voertuigdoorgangen terrein	
	a	Handmatige draai- of schuifpoort	
	b		Elektrische schuifpoort
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen		
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen	
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)	
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
	3	Hang- en sluitwerk bereikbare gevelopeningen			
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	4	Compartimentering ruimten primaire processen			
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	5	Compartimentering ruimten secundaire processen			
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	7	Gebouwtoegangen personen			
	a	Eén ingang voor personeel & bezoekers		Eén ingang voor personeel & bezoekers	
	8	Gebouwtoegang leveranciers			
	a			Eén ingang voor leveranciers	
	9	Afscherming overige gevel- en dakopeningen			
	b	Inbraakwerendheid van 5 minuten		Inbraakwerendheid van 5 minuten	
	10	Gevel- en dakbeveiliging			
	b	Opklimbeveiliging buitengevels		Opklimbeveiliging buitengevels	
C	Toegangbeheersing en -registratie				
	0	Geen	Geen toegangbeheersing vereist		
	1	Toegangbeheersing terrein			
	a			Bouwkundig gecontroleerde toegang van personen + intercom.	
	2	Toegangbeheersing gebouw			
	a			Bouwkundig gecontroleerde personeelstoegang tot gebouw	
	3	Toegangbeheersing gecompartmenteerde ruimten			
	a			Bouwkundig gecontroleerde toegang tot bedieningsruimten	
	b			Bouwkundig gecontroleerde toegang tot vitale ruimten primaire processen	
D	Detectie				
	0	Geen	Geen detectie vereist		
	3	Inbraakdetectie gebouw			
	a			Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1	
	4	Inbraakdetectie compartimenten			
	a			Minimaal BORG klasse E1	
	6	Alarmreactie			
	a			R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	

Onderdeel	BSN 0	BSN 1
E	Camera-observatie en -registratie	
0	Geen	Geen camera-observatie vereist
1	Camera-observatie en -registratie toegangen terrein	
a		Personentoegang
b		Voertuigtoegang(en)
2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw	
a		Personeelstoegang tot gebouw
4	Uitpandige camera observatie en -registratie	
d		Buitengevels
F	Verlichting	
1	Algemeen	
a	Op en rond object minimaal 5 lux	Op en rond object minimaal 5 lux
2	Op observatie- of verificatiezone	
a		Minimaal 5-9 lux.

5. Eisen vanuit het cybersecurity weerstandsniveau voor IA-ruimten
(=vitale ruimte primaire processen)

Maatregel	Weerstandniveau	Eis
Toegangsbeheersing en -registratie	4	Rijkspas VG-IA
	3	Rijkspas Kantoor
Inbraak, alarmering en alarmopvolging	4	E3 met AL 3 en R3
	3	E2 met AL 2 en R2
Compartimentering	4	C3 en M3
	3	C2 en M2
	2,1	C1 en M1

Motivering keuze bij verschillende eisen op één locatie
Deze beleidsmatig vastgestelde eisen gelden alleen voor IA-gerelateerde ruimten en zijn gebaseerd op het VRKI voor bedrijven conform de uitwerking van het CCV. Daar waar in de uitwerkingen IA-gerelateerde ruimten en overige ruimten een verschil in eis voor alarmering en alarmopvolging blijkt, geldt de zwaarste eis. Hetzij gespecificeerd vanuit de BSN-aanpak, hetzij vanuit het cyberweerstandsniveau.

29 De Basis Security Niveaus voor Aquaducten

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder aquaducten verstaan de kunstwerken in de verkeerswegen ter onderdoorgang van bevaarbare kanalen. Onder aquaducten wordt mede begrepen de bijbehorende technische installaties.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor aquaducten is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Attractiviteitsfactoren			
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor aquaducten is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 227

Basis security niveau 1: > 227

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	0	Geen	Geen afscherming vereist	Geen afscherming vereist	
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	2	Hang- en sluitwerk gebouw(en)			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
D	Detectie				
	3	Inbraakdetectie gebouw			
		a	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1		
		b		Minimaal BORG klasse E2 met DP2	
	6	Alarmreactie			
		a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	
E	Camera-observatie en -registratie				
	2	Camera-observatie en -registratie toegangen gebouw			
		d	Objecttype speciaal	Objecttype speciaal	
F	Verlichting				
	2	Op observatie- of verificatiezone			
		a	Minimaal 5-9 lux.	Minimaal 5-9 lux.	

30 De Basis Security Niveaus voor Via- en Ecoducten

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder viaducten en ecoducten verstaan de ongelijkvloerse kruisingen van wegen en spoor- en overig wegverkeer alsmede de ongelijkvloerse kruising van de weg met wilsovergangen en niet bevaarbaar water.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor via- en ecoducten is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
	Wegvakwaarde	360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Attractiviteitsfactoren			
	aard omgeving	44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
	bijzonderheden directe omgeving	88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
	invloed omgeving	26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
	verlichting	18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
	kruisingen	15	
	openbare (regionale/lokale) weg		8
	spoorweg		5
	waterweg		2
	aard kruising	11	
	bovenkruisend		5
	onderkruisend		7

Vervolg waarderingsmatrix			
Attractiviteitsfactoren	Criterium	Waarde	
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor ducten is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 184

Basis security niveau 1: > 184

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	1	Afscherming terrein			
		d	Vandalismescherm bij onderkruisend wegverkeer bij openbare weg conform Handreiking risico-inventarisatie stenengooien RWS, WWAO-nummer 1415	Vandalismescherm bij onderkruisend wegverkeer bij openbare weg conform Handreiking risico-inventarisatie stenengooien RWS, WWAO-nummer 1415	
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
D	Detectie				
	0	Geen	Geen detectie vereist	Geen detectie vereist	
E	Camera-observatie en -registratie				
	0	Geen	Geen camera-observatie vereist	Geen camera-observatie vereist	
F	Verlichting				
	0	Geen	Geen verlichting vereist	Geen verlichting vereist	

31 De Basis Security Niveaus voor Verzorgingsplaatsen

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder verzorgingsplaatsen verstaan de voor weggebruikers ingerichte parkeerplaatsen met voorzieningen ten behoeve van zowel de motorvoertuigen en/of de weggebruikers, zoals beschreven in de Basisspecificatie Verzorgingsplaatsen V1.1.

2. Karakteristiek Verzorgingsplaatsen

Bij verzorgingsplaatsen zijn een aantal attractiviteitsfactoren aanwezig, die bij geen enkel ander RWS-objecttype aanwezig zijn: afgiftepunten voor brandstof (benzinestations) en cateringvoorzieningen (wegrestaurants), al dan niet in combinatie. Deze zijn niet te vatten onder de omgevingsfactoren zoals sportvoorzieningen e.d. omdat deze voorzieningen op de verzorgingsplaats zelf aanwezig zijn.

En juist deze voorzieningen bepalen in hoge mate het risicoprofiel en daarmee tevens de attractiviteit voor criminaliteit.

Met de bestaande categoriseringsmethodiek is het daarom niet mogelijk om de verzorgingsplaatsen in te delen naar BSN-niveau.

Analoog aan het Landelijk Meetnet Water (waar voor het overgrote deel van de objecten de categorisering evenmin toepasbaar is) is daarom voor de verzorgingsplaatsen gekozen voor een indeling in voorzieningsuitvoering.

3. Categorisering

Voor Verzorgingsplaatsen is op basis van de aan de soort voorzieningen te relateren securityrisico's het onderscheid in drie objecttypen te maken, te weten:

1. verzorgingsplaatsen met alleen de mogelijkheid van parkeren en picknick
2. verzorgingsplaatsen met aanvullend de beschikbaarheid van een afgiftepunt voor brandstof
3. verzorgingsplaatsen met daarop aanvullend catering- en verblijfsvoorzieningen, inclusief de mogelijkheid tot overnachten voor vrachtauto's

Het wordt niet zinvol geacht om het objecttype ad 1. Op te nemen in de BSN systematiek vanwege het ontbreken concrete beschermingsobjecten. Voor de BSN-indeling is daarom uitgegaan van 2 niveau's, te weten:

BSN 0: verzorgingsplaatsen met de mogelijkheden tot parkeren en picknick alsmede de beschikbaarheid van een afgiftepunt voor brandstof en/of serviceshop.

BSN 1: verzorgingsplaatsen met de mogelijkheden tot parkeren en picknick alsmede de beschikbaarheid van een afgiftepunt voor brandstof en/of serviceshop en/of restaurant, inclusief de mogelijkheid tot overnachten voor vrachtauto's.

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de voor de verzorgingsplaatsen relevante securityrisico's (inbraak, diefstal, insluiping, vernieling, brandstichting, bomaanslag, sabotage, graffiti) en de daarbij behorende algemene incidentscenario's en dadertypen is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	0	Geen afscherming vereist			
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	0	Geen hang- en sluitwerk vereist			
C	Toegangbeheersing en -registratie				
	0	Geen toegangbeheersing vereist			
D	Detectie				
	0	Geen inbraakdetectie vereist			
E	Camera-observatie en -registratie				
	0	Geen	Geen camera-observatie vereist		
F	Verlichting				
	1	Algemeen *)			
		a	Op en rond object minimaal 5 lux		Op en rond object minimaal 5 lux

*) In directe omgeving van brandstof en/of stroomafgiftepunt

32 De Basis Security Niveaus voor Weggebonden DVM

1. Afbakening werkingsgebied

Voor de security bij Rijkswaterstaat wordt onder weggebonden DVM verstaan de op rijkswegen aangebrachte technische installaties ten behoeve van de verkeersregulering, zoals weergegeven in de Basisspecificatie Weggebonden DVM, V 2.0.

2. Waarderingsmatrix

De waarderingsmatrix voor weggebonden DVM is als volgt:

Bedrijfsprocesfactoren			
Proces gebonden voorzieningen		240	
	MVP-gebonden zonder alternatieven		144
	MVP-gebonden met alternatieven		72
	Overige procesvoorzieningen		24
Wegvakwaarde		360	
	Categorie A		36
	Categorie B		90
	Categorie C		108
	Categorie D		126
Attractiviteitsfactoren			
aard omgeving		44	
	woongebied		24
	landelijk		4
	industrieel		15
bijzonderheden directe omgeving		88	
	kantoren		4
	winkelcentrum		9
	uitgaanscentrum		18
	sportaccommodaties		13
	scholen		22
	bedrijven		13
	woningen		9
invloed omgeving		26	
	positief		4
	neutraal		8
	negatief		14
verlichting		18	
	goed		2
	matig		5
	slecht		11
aantal mvt's per etmaal		19	
	< 50.000		8
	50.000 - 100.000		6
	100.000 >		5

3. Categorisering

In algemene zin is het niet zinvol om drie niveaus te onderscheiden. Voor weggebonden DVM is de niveaugrens daarom als volgt:

Basis security niveau 0: ≤ 284

Basis security niveau 1: > 284

4. Overzicht maatregelen per BSN

Op basis van de relevante securityrisico's en relevante algemene incidentscenario's is per niveau een securityvoorzieningenpakket samengesteld, dat aan de security-eisen voor dat niveau zou moeten kunnen voldoen. Per niveau zijn de minimumeisen vertaald in voorzieningen.

Onderdeel		BSN 0		BSN 1	
A	Fysieke afscherming van het terrein				
	0	Geen	Geen afscherming vereist	Geen afscherming vereist	
B	Fysieke afscherming van gebouwen en gebouwdelen				
	1	Hang- en sluitwerk uitpandige procesvoorzieningen *)			
		b	Inbraakwerendheid van 5 minuten	Inbraakwerendheid van 5 minuten	
D	Detectie				
	2	Inbraakdetectie uitpandige procesvoorzieningen			
		a	Contactalarm	Contactalarm	
		b	Minimaal BORG klasse E1 met SP1/DP1		
		c		Minimaal BORG klasse E2 met DP2	
	6	Alarmreactie			
		a	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	R 2: PAC alarmeert erkende beveiligingsdienst voor alarmopvolging	
E	Camera-observatie en -registratie				
	0	Geen	Geen camera-observatie vereist	Geen camera-observatie vereist	
F	Verlichting				
	0	Geen	Geen verlichtingseis	Geen verlichtingseis	

*) Relaiskasten

Handboek Security

Nummer:	1364
Versie:	2.4
Status:	In beheer
Type:	Kader
Inhoudelijk beheerder:	Dirk-Jan Molenaar
Verantwoordelijke afdeling:	Afd. Advies Technisch Management
Netwerken:	Hoofdvaarwegennet, Hoofdwatersysteem, Hoofdwegennet
Rollen:	Technisch Manager
Fase:	Planuitwerking, Realisatie, Onderhoud
Proceseigenaar	Proceseigenaar Aanleg en Onderhoud